

ÎNCHISOAREA POLITICĂ

Carmen COSMULESCU
Colegiul Național „Spiru Haret” Târgu-Jiu

Rezumat

În procesul comunizării României represiunea a avut un rol important. Anihilarea opoziției politice, suprimarea brutală a potențialei opoziții și timorarea celei mai mari părți a populației au fost principalele obiective ale instalării și consolidării regimului comunist.

Statul polițienesc comunist a înființat locurile de detenție politică, închisorile și lagărele de muncă forțată.

Cei care au supraviețuit închisorii politice relatau despre închisoarea mare, ceea ce echivala cu perimetrul închisorii, închisoarea mică sau celula și închisoarea interioară sau „închisoarea sufletului”.

Tortura, umilințele, privațiunile, traumele datorate neîncrederii în colegii de celulă, dar și traumele din perioada anchetelor au caracterizat regimul de detenție politică.

Tot ceea ce era „vechi” trebuia înlocuit. Astfel se justifica represiunea. Reînvierea trecutului devenea act de opoziție.

Cuvinte cheie: procesul comunizării, securitatea, procesul „reeducării” de la Pitești.

În procesul comunizării României, represiunea a avut un rol important. Anihilarea opoziției politice și timorarea celei mai mari părți a populației au fost obiective primordiale ale instalării și consolidării regimului comunist. Cei care au supraviețuit sistemului penitenciar, exprimau sugestiv realitatea la care s-a ajuns, când spuneau că, părăsind „închisoarea cea mică” a detenției lor, intrau în închisoarea „cea mare”, ce devenise țara.

Sutele de mii de întemnițați reveneau în mijlocul milioanei de cetățeni care aveau partea lor de suferință. Totul se petrecea tacit, cu teama de a nu repeta experiența carcelară, ce se dovedise fatală pentru câteva zeci de mii de oameni și ruinătoare, fizic și psihic, pentru sute de mii de supraviețuitori [3, pag. 39].

Din 1948 se instaura teroarea generalizată. În acel an au avut loc primele

POLITICAL PRISON

Carmen COSMULESCU
„Spiru Haret” National College of Târgu-Jiu

Abstract

In Romania's communization process, the repression had an important role. The annihilation of the political opposition, the brutal suppression of the potential opposition and the browbeating of the biggest part of the population were the main objectives of the instalment and reinforcement of the communist system.

The communist constabulary state settled the places of political detention, the prisons and the forced labour camps.

The ones who survived from the political prison told about the big prison, fact that was equal to the prison perimeter, the small prison or the cell and the inside prison or “the soul prison”.

The torture, the humiliations, the privations, the traumas due to mistrusting the cellmates, but also the traumas during the investigations have featured the political detention system.

Everything that was “old” must be replaced. Therefore, the repression was justified. The resurrection of the past became an opposition act.

Key words: communization process, security, “re-education” process in Pitești.

In Romania's communization process, the repression had an important role. The annihilation of the political opposition, the brutal suppression of the potential opposition and the browbeating of the biggest part of the population were the main objectives of the instalment and reinforcement of the communist system. The ones who survived from the political prison expressively suggested the reality they got when saying that by leaving the “small prison” of their detention, they entered the “big prison” represented by the country.

Hundreds of thousands of prisoners came in the middle of the million of citizens who had their sufferance part. Everything was happening tacitly, being afraid of not repeating the experience in prison that had proved to be fatal for a few tens of thousands of people and physically and mentally ruinous for hundreds of thousands of survivors [3, page 39].

arestări în masă. Au fost arestați 3.229 de legionari (mai 1948, ord. nr. 5 Cabinet), apoi alții până la 5000, în august 1948, fiind arestați membri altor partide [3, pag. 39]. Tot în acel an a fost legalizată funcția primordial represivă a fostei Direcții Generale a Siguranței Statului, aflată sub controlul sovietic care, din 30 august 1948, devenea Direcția Generală a Securității Poporului. În fruntea sa, a fost desemnat agentul NKVD, Pantelimon Bodnarenko (Gheorghe Pintilie) [3, pag. 96]. Rolul oficial, declarat al Securității era acela de a apăra cuceririle democratice și a asigura securitatea R.P.R. împotriva comploturilor dușmanilor interni și externi. Aceasta echivala cu menținerea comuniștilor la putere. Republica Populară Română se autocertifica drept stat polițienesc [1, pag. 496-497]

Despre modul cum Securitatea, principalul instrument represiv de comunizare a țării, a acționat, în 1953, fostul ministru de interne, Teohari Georgescu, declara că în șapte ani, din 1945, până în 1952, „peste 100 de mii de bandiți au fost arestați și condamnați pentru că au uneltit împotriva regimului nostru”. Au fost descoperite și nimicite „sute de organizații teroriste, de diversiune, de spionaj”, a fost arestat „întreg aparatul de opresiune al burgheziei, Siguranța, Serviciul Special de Informații, Serviciul de Contrainformații al Armatei”. Au fost, de asemenea, arestate „toate elementele legionare identificate, care au avut funcții de răspundere, cei din poliția legionară, fostele conduceri centrale și județene ale partidelor burgheze, fostele state majore ale Secțiilor militare național-țărăniște, foști miniștri, prefecți, senatori, deputați din 1920 – 1944, elemente legate în trecut cu serviciile de spionaj ale țărilor imperialiste, conducătorii sectelor dușmănoase regimului, precum și alte categorii și elemente cu trecut dușmănos” [9, pag. 255-256]

Mărturia unui bun cunoscător al realităților vremii susținea că „pentru deținuții politici, legea a fost suspendată, fiind înlocuită de fărădelege, de umilințe, bătăi, schingiuri, adică de toată gama distrugerii ființei umane. Securitatea își urmărea victimele până în

Since 1948, the generalized terror was installing. In that year, there was the first mass arrestment. There were arrested 3.229 legionaries (May 1948, ord. no. 5 Cabinet), then other to 5000, in August 1948, being arrested the members of other parties [3, page 39]. In the same year, it was legalized the mainly repressive function of the former General Direction of the State Security, placed under the Soviet control that, since August, 30th 1948, became the General Direction of the People's Security. To take the lead, they assigned the agent NKVD, Pantelimon Bodnarenko (Gheorghe Pintilie) [3, page 96]. The official, declared role of the Security was to protect the democratic conquests and to provide the security of RPR against the complots of the inside and outside enemies. This was equal to keeping the communists in power [1, page 496-497]

About the way the Security, the main repressive tool for communizing the country, acted, in 1953, the former minister of interior, Teohari Georgescu, declared that for seven years, since 1945 until 1952, „more than 100 hundred bandits were arrested and sentenced because they had acted against our system”. There were discovered and destroyed “hundreds of terrorist, diversification, spying organizations”, it was arrested “the entire oppression device of the bourgeoisie, the Security, the Special Information Service, the Counter-information Service of the Army”. There were also arrested “all the legionary identified elements that had had functions with responsibility, the ones in the legionary police, the former central and county heads of the bourgeois parties, the main major states of the National-Peasants' Military Sections, the former ministers, prefects, senators, deputies since 1920 – 1944, elements related in the past to the spying services of the imperialist countries, leaders of the sects against the system and also other categories and elements that had had a hostile past” [9, page 255-256]

The confession of a good fancier of that time realities stated that “for the political prisoners, the law was suspended, being replaced by iniquity, humiliations, beatings, tortures, namely by all the range of the human being destruction. The Security tracked its victims to

mormânt și nimeni, niciodată, nu putea interveni". Despre ce însemna Legea, un alt martor [8, pag. 125], reproducea textul unei lozinci dintr-o sală de tribunal (iun. 1948): „Nu legea impune dreptatea ci dreptatea noastră devine lege!”[5, pag. 154]

Primele reglementări privind regimul detenției politice din România datează din decembrie 1948 atunci când, la Râmnicul Sărat se institua un regim discriminatoriu pentru această categorie de deținuți. Se preciza dreptul la pachet cu alimente, 3 kg, o dată pe lună, o carte poștală în care se comunicau doar chestiuni familiale, acestea doar pentru cei ce se poartă frumos. Pachetele celor ce nu meritau urmau să fie confiscate. Nu li se mai permitea deținerea de hârtie și creion, iar pentru lectură li se dădeau doar articole din ziar care conțineau doar informații „progresiste”, controlate. Vorbitorul le era permis doar deținuților de drept comun care se purtau frumos [6, pag. 159-179]. În mai 1949s-a emis un ordin care stabilea regimul deținuților politici. Măsurile se aplicau „vârfurilor” celor condamnați în marile procese (Iuliu Maniu, gen. Aurel Aldea), „vârfurilor” organizațiilor subversive și condamnaților pentru crime de război, iar din iunie, tuturor condamnaților politici. „Deținuții politici nu vor fi mutați sau deplasați în nici o parte din penitenciarul unde se găsesc fără aprobarea Securității”.

Primele două mari categorii de detenție politică erau reprezentate de condamnații instanțelor de judecată și de cei internați în regimul de prevenție. Acestei ultime categorii îi aparțin cele câteva sute de mii de deținuți pentru motive politice, pe perioade scurte și cu tratament de maximă duritate, așa numitele „depozite ale Securității” (în închisori), în localurile de arest ale Securității și Miliției.

Internații din motive politice au înfruntat subalimentația, ameliorată ușor prin regimul primirii unor pachete de la familii, în contextul stării de sărăcie din țară [9, pag. 105-107] și [2, pag. 16-17].

Pedepsele din închisori erau inimaginabile: deținuții erau bătuți cu bare de

their grave and nobody could ever interfere”. About the meaning of the Law, another witness [8, page 125], was reproducing the text of a slogan in a court hall (June 1948): „The law is not the one that imposes justice, but our justice becomes a law!”[5, page 154]

The first regulations on the political prison system in Romania date since December 1948 when, at Râmnicul Sărat was instituted a discriminating system for this category of prisoners. It was specified the right to a food package, 3 kg, once a month, a postal card where there were communicated only family problems, and these were only for the ones having a good behaviour. The packages of the ones who did not deserve them were to be confiscated. They were not allowed to own paper and pencil and for reading they had only journal articles containing only controlled “progressive” information. The parlour was granted only to the prisoners of common law having a good behaviour [6, page 159-179]. In May 1949 it was emitted an order establishing the system of the political prisoners. The measures were applying to the “tops” of the ones sentenced in the big processes (Iuliu Maniu, gen. Aurel Aldea), to the “tops” of the subversive organizations and to the prisoners sentenced for war crimes and, since June, to all the political prisoners. „The political prisoners will not be moved or displaced anywhere from the penitentiary where they are, without the approval of the Security”.

The first two main categories of political detention were represented by the ones sentenced by the judicial courts and by the ones interned in the prevention system. This last category contained the few hundred thousands political prisoners, for short terms and with a treatment of maximum hardness, the so-called “deposits of the Security” (in the prisons), in the arresting locations of the Security and of the Militia.

The ones interned because of political reasons faced sub-nutrition easily ameliorated by the system of receiving packages from the families, in the context of the poverty status in the country [9, page 105-107] and [2, page 16-17].

The punishments in the prisons could not be imagined: the prisoners were beaten with stems

fier, lopeți, hârlețe și bice. Mulți mureau din pricina loviturilor primite, alții au rămas infirmi. Unii erau împușcați, alora li se refuza tratamentul medical când erau bolnavi. Erau ținuți dezbrăcați sau îmbrăcați sumar în carcere, în plină iarnă. Iarna stăteau ore în șir în apă înghețată, iar vara erau ținuți legați de mâini și de picioare, dezbrăcați, ca să-i ciupească țânțarii [3, pag. 45].

Găsiți vinovați pentru „instigare la omor, crime de omor prin torturi, acte de teroare”, în 1954 – 1955 s-au pronunțat împotriva lor pedepse de muncă silnică pe viață și alte termene mari [4, pag. 166].

În memoria „Represiunii politice din perioada comunistă”, Gheorghe Florian Macarie își propune să înțeleagă urmele pe care închisorile politice și persecuțiile din perioada comunistă le-au lăsat în psihicul celor care au trăit acele evenimente. Autorul își propune să surprindă amintirea represiunii politice așa cum este reflectată în memoria foștilor deținuți politici [4, pag. 171]

Regimul închisorilor politice era diferit de cel al penitenciarului de drept comun. Unii deținuți vorbesc de existența a trei închisori: cea mare, cea mică și cea interioară.

Închisoarea mare era reprezentată de perimetrul închisorii. Încercarea de evadare sau doar simpla apropiere de gardul unității se pedepsea cu împușcarea fără somație. Închisoarea mică era celula. Era considerată astfel deoarece uneori era interzisă până și ieșirea în curte, celula fiind singurul univers al deținuților, ani de zile. Un al treilea cerc penitenciar era cel interior, determinat de frica de a-ți exprima gândurile. Acesta mai era numit și „închisoarea sufletului”. Existența ei se datora informațiilor din celulă, dar și agenților de Securitate infiltrați în celulă.

În unele închisori, tortura, umilințele și privațiunile au fost în continuare prezente. În memoriile foștilor prizonieri ai lagărelor de concentrare se subliniază sprijinul moral al colegilor de suferință.

Cei trecuți prin experiența procesului „reeducării” de la Pitești menționează că erau neâncrezători în colegii de celulă și că erau

made of iron, shovels, spades and whips. Many of them died because of the hits they received, others because they were infirm. Some of them were shot, to others the medical treatment was refused while they were sick. They were forced to stay naked or summarily dressed in the lockups during the winter. In the winter, they sat for hours in frozen water and in summer, their hands and legs were tied up while they were naked so that the mosquitoes could bite them [3, page 45].

Found guilty for “abetment to murder, murder crimes by tortures, terror acts”, in 1954 – 1955 there were pronounced against them punishments of forced labour for life and for other long terms [4, page 166].

In the memory of the “Political Repression in the Communist Period”, Gheorghe Florian Macarie wants to understand the tracks the political prisons and the communist persecutions left in the mind of the ones who lived those events. The author wants to surprise the memory of the political repression as it is reflected in the memory of the former political prisoners [4, page 171]

The system of the political prisons was different from the one of the common law penitentiary. Some prisoners talk about the existence of three prisons: the big one, the small one and the inside one.

The big prison was represented by the prison perimeter. The attempt to escape or the simply getting close to the unity fence was punished by shooting with no summons. The small prison was the cell. It was considered thus because getting out in the yard was forbidden, the cell being the only universe of the prisons for years. A third penitentiary circle was the inside one determined by the fear to express one’s thought. This was also called “the soul prison”, Its existence was due to the cell information, but also to the Security agents infiltrated in the cell.

In certain prisons, the torture, the humiliations and the privations continued to be present. In the memories of the former prisoners of the concentration camps it is emphasized the moral support of the sufferance mates.

The ones who had the experience of the “re-education” process in Pitești mention that they

extrem de traumatizați. Ei raportează un număr semnificativ mai mare de situații traumatizante pe durata anchetei. Foștii încarcerați susțin că după eliberarea din închisoare erau în continuare urmăriți, timorați, găseau greu un loc de muncă și erau ușor dați afară din serviciu [7, pag. 306].

Condițiile din închisoare erau foarte diverse. Formulele de adresare către deținuți inoculau ideea că aceștia erau niște nimicuri, niște gunoaie de care societatea nu avea nevoie [7, pag. 309]. Invariabil, gardienii foloseau expresia „banditul” [7, pag. 310].

Înfometarea era o situație des întâlnită. Porția zilnică de mâncare era, în cele mai multe din închisori, de 600 – 700 de calorii pe zi, mai mult decât insuficientă. Unii dintre foștii deținuți își amintesc că se culcau și se trezeau cu senzația de foame.

Trecerea timpului și izolarea au fost cel mai greu de suportat pentru cea mai mare parte a deținuților. Trecerea timpului a fost una dintre problemele majore ale detenției. Supraviețuitorii închisorilor își amintesc că era insuportabil să stea aproape 24 de ore din 24 aproape nemișcați, având și câțiva agenți printre ei. Marea problemă era să-ți asiguri un echilibru interior, altfel deveniai fie unealta lor, fie ajungeai la nebunie [7, pag. 310].

Tăierea oricărui contact cu familia și cu exteriorul erau ucigătoare. Chiar și relațiile dintre deținuți erau ținute sub control.

Interzicerea oricărei posibilități de exprimare scrisă a accentuat sentimentul de deznădejde al celor încarcerați.

„Reeducarea” a fost după mărturia celor ce au trecut prin acest proces, diabolică. „Reeducarea” urmărea smulgerea unor informații nedevăluite în timpul anchetei și apoi depersonalizarea, dezumanizarea indivizilor. S-au folosit tortura, dar și mâna liberă dată torționarilor și gardienilor ce erau absolviți de răspundere. Deși coordonată de Securitate, „reeducarea” a fost efectuată de către deținuți asupra altor deținuți. Unul din martorii acestui fenomen considera că erau patru faze distincte ale acestui proces. Într-o primă fază, bătut și timorat, trebuia să spui tot

mistrusted their cellmates and that they were extremely traumatised. They report a significantly bigger number of trauma situations during the investigation. The former prisoners declare that, after getting out of the prison, they continued to be followed, timorous, they hardly found a job and they were easily fired [7, page 306].

The conditions in prison were very different. The way they addressed to the prisoners inoculated the idea that they were nothing, just some garbage the society did not need [7, page 309]. Invariably, the guards were using the expression “you, bandit” [7, page 310].

Starvation was a situation that was often met. The daily food portion was, in most of the prisons, of 600 – 700 calories per day, more than insufficient. Some of the former prisoners remember that they went to sleep and they woke up feeling hungry.

The time passing by and the isolation were the hardest to suffer for most of the prisoners. The time passing by was one of the major problems of the detention. The prison survivors remember that it was insupportable to stand still almost 24 hours of 24, also having a few agents among them. The big problem was to provide an inside balance, otherwise you either became their tool, or became insane [7, page 310].

Removing any family and outside contact were killing. Even the relationships between prisoners were kept under control.

Forbidding any possibility of written expression emphasized the prisoners’ desperation.

„The re-education” was evil, according to the confession of the ones who passed through this process. „The re-education” followed to rip off some information that had not been confessed during the investigation, and then to depersonalize and dehumanize the individuals. Torture was used, but also the fact that the torturers and the guards that had no responsibilities were under no restraint. Even if it was coordinated by the Security, „the re-education was made by the prisoners on other prisoners. One of the witnesses of this phenomenon considered that there were four distinct phases of this process. In the first phase, beaten and timorous, one had to say all everything he had not said at the investigation. It

ce nu ai spus la anchetă. Era necesar să aduci mereu dovezi că ai pornit pe drumul „reeducării”. În a doua fază trebuie să te duci să declari din proprie inițiativă. Aceasta însemna să spui orice îi putea incrimina pe cei apropiați. A treia fază presupunea să începi să faci și tu ce fac ei, adică să-ți torturezi proprii tovarăși de suferință la comanda lor. În a patra fază, pentru a dovedi că ești cu adevărat „reeducat”, trebuia să ai inițiative proprii, să fii „creativ” în chinuirea celorlalți [7, pag. 311].

Metodele de tortură folosite în fenomenul reeducării implicau atât tortura fizică, cât și psihologică. Tortura fizică a inclus bătaia, strangularea, șocurile electrice, inserția a diferite obiecte în orificiile corpului, sfărâmarea și ruperea oaselor sau a încheieturilor, expunerea la căldură extremă sau la frig. Metodele de tortură psihologică presupuneau închiderea în celulă fără lumină și fără hrană, amenințări cu moartea sau cu mutilarea, etc.

Propaganda oficială utiliza clișee ca „dușmani ai poporului”, „exploatori”, „chiaburi”, pentru a transforma conștiința socială prin schimbarea cadrelor de gândire și de raportare la lume. Astfel, tot ce era „vechi”, nu mai era bun, trebuia înlocuit, însănătoșit. Se justifica astfel represiunea. Se urmărea ștergerea trecutului adevărat și construirea altuia convenabil. Încercările de reînviere a trecutului deveneau acte de opoziție [7, pag. 312].

Memorialiștii detenției afirmă că plecarea la Canal pentru deținuții politici, precum și pentru întemnițații de drept comun le părea o alternativă salvatoare. Munca în aer liber și soare, cu rații alimentare mai consistente era preferabilă regimului celular. Începând cu 1950 s-au format primele loturi care plecau din închisori pe șantierele de la canal.

Peste 22.000 de internați în coloniile de muncă ale construcției socialiste trebuiau să se reeduce. De fapt, era „un regim de distrugere fizică”. Propaganda vremii vorbea ca despre „mormântul burgheziei”. Sloganurile cu care erau primiți în colonii erau

was always necessary to bring proves that he had started being “re-educated”. In the second phase, he had to go and declare from his own initiative. This meant saying anything that could incriminate the ones close to you. The third phase supposed to start doing what they do, namely to torture his own sufferance mates at their order. In the fourth phase, in order to prove that he is truly “re-educated”, he had to have his own initiative, to be creative in tormenting the others [7, page 311].

The torturing methods used in the re-educating phenomenon involved both the physical and the mental torture. The physical torture included the beat, the strangulation, the electrical shocks, the insertion of different objects in the body orifices, shredding and breaking the bones or the knuckles, the exposal to extreme heat or cold. The methods of mental torture supposed the locking in the cell with no light or food, threats with death or mutilation, etc.

The official propaganda was using clichés such as “people’s enemies”, “exploiters”, “kulaks” in order to transform the social consciousness by changing the thinking frames and the frames of reporting to the world. Thus, everything that was “old” was not good anymore, it had to be replaced, upgraded. Therefore, the repression was justified. They wanted to erase the real past and to build another one that should have been convenient. The attempts to resurrect the past were becoming opposition acts [7, page 312].

The memoirists of the prison state that the departure to the Channel for the political prisoners, and also for the common law prisoners seemed a saving alternative. The work outside, having air and sun, with more consistent food rations was preferred rather than the cell system. Starting with 1950, there were formed the first lots going away from the prisons to the channel sites.

More than 22.000 interned people in the work colonies of the socialist construction had to be re-educated. Actually, it was a “physical destruction system”. The propaganda of that time spoke as about the “bourgeoisie grave”. The slogans by means of which they were received in the colonies were “By work, towards rehabilitation”.

The arrestment and the internments in the

„Prin muncă, la reabilitare”.

Arestările și internările în lagăre de muncă au cunoscut momentul lor de vârf în 1952. În noaptea de 15/15 aprilie 1952 au fost arestate rudele demnitarilor care erau închiși din 1950 la Sighet. Numai la Ghencea se aflau în jur de 100 de arestați [3, pag. 56-61]. În iulie și august 1952 prin operațiuni minuțios pregătite au fost arestați câteva mii de legionari și foști militanți de nivel local ai partidelor istorice [9, pag. 236-240].

Foarte greu de suportat pentru deținuții de la Canal erau normele de muncă. Acestea le depășeau cu mult pe cele practicate pe șantierele „civile”.

Însuși Gh.Gheorghiu Dej, în ședința biroului Politic al PMR afirma că s-a procedat aventurist și abuziv, arestându-se mii de oameni nevinovați, recunoștea condițiile inumane ale detenției (exemplu: Închisoarea Văcărești, unde deținuții dormeau și în curte, neavând loc) și cerea soluționarea grabnică a situației: alcătuirea unor comisii pentru fiecare penitenciar, colonie, care să trieze deținuții și să-i trimită acasă pe cei nevinovați.

Gheorghiu Dej voia să se disocieze de dispozițiile grupului Ana Pauker, Vasile Luca, Teohari Georgescu. Cereau chiar pregătirea unor grațieri. Comisiile care au făcut verificări printre deținuți făceau în mai 1953 constatări, valabile pentru întreg sistemul penitenciar: arestări abuzive, durate expirate ale detenției, condiții de detenție ce contraveneau prevederilor regulamentare, muncă în regim de 12 ore plus durata deplasării. Era sesizată existența în lagăre a bătrânilor, bolnavilor, inapților, care constituiau „un balast” pentru acele unități. Procentajul mortalității acestora era foarte ridicat.

Comisiile din toată țara au eliberat 6.324 de persoane. Prin Decretul nr. 155 emis în 4 aprilie 1953 au fost puși în libertate 2.266 de deținuți cu pedepse care nu aveau o bază politică.

În primele luni ale anului 1953 au continuat să fie internați deținuți (într-adevăr, în număr mult mai mic). În iulie 1953 se decidea încetarea lucrărilor la Canal. O parte

working camps reached their top in 1952. In the night of 15/April, 15th 1952 there have been arrested the relatives of the dignitaries who had been imprisoned since 1950 at Sighet. Only at Ghencea there were around 100 arrested people [3, page 56-61]. In July and August 1952, by meticulously prepared operations, there were arrested a few thousand legionaries and former local militants of the historical parties [9, page 236-240].

The working norms were very hard to suffer for the prisoners at the Channel. These were way beyond the ones practiced on the “civil” sites.

Gh.Gheorghiu Dej himself, in the meeting of the PMR Political Office, stated that we proceeded adventurously and abusively by arresting thousands of innocent people, he acknowledged the inhuman conditions of detention (for example: Văcărești prison, where the prisoners slept also in the yard because there was no space) and he required the quick solving of the situation: forming certain committees for each penitentiary, colony, that should have to sort the prisoners and to send home the innocent ones.

Gheorghiu Dej wanted to be dissociated from the stipulations of the group Ana Pauker, Vasile Luca, Teohari Georgescu. He even required preparing some pardons. The committees who checked the prisoners were making in May 1953 findings valid for the entire penitentiary system: abusive arrestment, expired detention dates, detention conditions against the regular stipulations, 12 hours work plus the displacement time. It was noticed in the camps that there were old people, sick people, unable people who constituted “a ballast” for those unities. The percentage of their mortality was very high.

The committees all over the country released 6.324 persons. The Decree no. 155 emitted in April, 4th 1953 released 2.266 prisoners with punishments with no political basis.

In the first months of the year 1953 they continued to intern prisoners (indeed, in a much smaller number). In July 1953, they decided the cessation of the Channel works. A part of the prisoners were directed to other working camps (Borzești, Onești, towards Bicaz), a part of them were released. Others, until May-June 1954, when

din deținuți au fost dirijați la alte lagăre de muncă (Borzești, Onești, spre Bicz) o parte eliberați. Alții, până în mai-iunie 1954, când s-au făcut masive eliberări de internați, s-au jertfit pe altarul construcției socialismului. A continuat însă reeducarea celor rămași prizonieri. Cei cu pedepse mari reveneau la penitenciarele de executare a pedepsei hotărâte de tribunalele sau de „instanțele” Ministerului de Interne, până la marea grațiere din toamna lui 1955. În 1955, prin Decretul 421/24 septembrie al MAN privind grațierea și amnistierea unor infracțiuni au fost amnistiați și grațiați mai mult de 10.000 de internați. Mulți erau demnitari și preoți catolici ce fuseseră întemnițați la Sighet [3, pag. 56-61].

După retragerea trupelor sovietice din România, începea a doua etapă dură a represiunii. Se introduc pedepsele administrative/internările în lagăre de muncă pe o durată de până la 72 de luni. Victimele sunt persoanele care prin faptele sau manifestările lor primejduiiau ordinea în stat dacă faptele lor nu constituiau infracțiuni. Ele erau foștii legionari cu funcții, care după detenție nu s-au reeducat și alte persoane care erau „primejdioase”.

Decretul nr. 318/21 iulie 1958 extindea sfera infracțiunilor pasibile de pedeapsa cu moartea [3, pag. 63].

La Gherla, numărul încarcerărilor politici cunoștea un ascendent în perioada 1955 – 1959, pentru ca după aceea să înceapă treptat să scadă până în 1964.

Această evoluție de la Gherla este în acord cu situația generală din penitenciarele din România acelor ani.

Memorialiștii evocă reînțoarcerea la regimul de la începutul anilor 50: supraaglomerare, hrană sub orice critică, violența tratamentului, duritatea pedepselor, s.a. Consecința tragică este numărul mare de morți înregistrați.

Într-o altă manieră este reluată reeducarea: presiunea asupra deținuților, regimul penitenciar devine mai puțin aspru, se îmbunătățește hrana, se moderează regimul pedepselor, se introduc programe culturale și

there were massive releases of interned people, were immolated on the altar of the socialism construction. But they continued to re-educate the prisoners left. The ones having big punishments came back to the penitentiary of executing the punishment decided by the courts or by the “courts” of the Ministry of Interior, until the great pardon of the autumn of 1955. In 1955, the Decree 421/September, 24th of MAN on the pardon and amnesty of certain offences amnestied and pardoned more than 10.000 prisoners. Many of them were catholic priests and dignitaries who had been imprisoned at Sighet [3, page 56-61].

After the Soviet troupes left from Romania, there was a second tough phase of the repression. There are introduced the administrative punishments/the interments in the working camps on terms until 72 months. The victims are the persons who, by their actions or manifestations, endangered the state order if their actions did not constituted offences. They were former legionaries with functions who, after the detention, were not re-educated and other “dangerous” persons.

The Decree no. 318/July, 21st 1958 extended the sphere of the offences liable to the death punishment [3, page 63].

At Gherla, the number of the political prisoners knew an ascendant in 1955 – 1959, and after that, it started to decrease gradually until 1964.

This evolution at Gherla agrees to the general situation of the penitentiaries in Romania of those years.

The memoirists evoke the come back to the system of the beginning of the '50s: overcrowding, unacceptable food, violent treatment, toughness of the punishments and so on. The tragic consequence is the great number of registered deaths.

In another manner, it is repeated the re-education: pressure on the prisoners, the penitentiary system becomes less rough, the food is improved, the punishment system is moderated, introduction of the cultural programmes and the ones of the political-ideological propaganda.

The extremely difficult conditions the prisoners had had to support were the ones

de propagandă politico-ideologică.

Condițiile extrem de grele pe care deținuții le avuseseră de suportat au fost cele care au contribuit la extenuarea fizică, la bolile și numeroasele decese. Se poate estima că în penitenciare, lagăre de muncă și aresturi ale Securității și Miliției au murit în perioada 1945 – 1964, aproximativ 15 – 20.000 de deținuți, din care majoritatea politici [3, pag. 63-68].

În multe locuri Securitatea a comis asasinat în anii 1949-1950 (Timișoara, Cluj, Pitești). Toți decedații erau „contrarevoluționari” implicați în rezidența armată anticomunistă, condamnați pe termene de la 15 ani la detenția pe viață și trimiși în diferite penitenciare pentru executarea pedepsei. Din ordin, au fost livrați Securității și împușcați. Certificatele de deces, întocmite abia în 1957, însciau drept cauze ale acestor „decese naturale” – „insuficiența circulatorie, miocardită, etc. Au existat alte zeci de asasinat individuale comise doar în aria de autoritate a Direcției de Securitate Cluj.

Studiul registrelor speciale de decese suțin că doar în iulie – august 1957 au fost completate actele de deces ale celor care au murit în Sighet, Timișoara, Cluj, Pitești. Atunci au fost înregistrate civil decesele foștilor miniștri ai României, ale episcopilor și preoților catolici morți la Sighet între 1950 – 1955. Moartea marilor personalități politice și ecleziastice la Sighet avea să fie cunoscută lumii abia în 1955. În 21 octombrie 1955 Ziarul The New York Times publica știrea morții lui Iuliu Maniu (5 februarie 1953), iar Journal de Geneve, în 22 noiembrie 1955, îi omagia postum pe liderii celor două mari partide politice. De la București, anunțul decesului era făcut, într-un interviu, de Gh.Tătărescu, și el fost președinte al Consiliului de Miniștri și deținut la Sighet [3, pag. 69].

În 1964 este emis un decret cu privire la eliberarea deținuților politici din închisori. După această dată, România nu a mai avut, oficial, închisori politice. Pentru scurtă perioadă a funcționat totuși o singură închisoare politică propriu-zisă, la Aiud, dar a

contribuind la the physical exhaustion, to the diseases and to the numerous deaths. We may estimate that in the penitentiary, in the working camps and arrestment of the Security and of the Militia, about 15-20.000 prisoners died in 1945-1964 and most of them were political prisoners [3, page 63-68].

In many places, the Security committed assassinations in 1949-1950 (Timișoara, Cluj, Pitești). All the dead people were “counter-revolutionaries” involved in the anticommunist armed residence, sentenced from 15 years terms to the detention for life and sent in different penitentiary in order to execute the punishment. Because of the order, they were delivered to the Security and shot. The death certificates, accomplished only in 1957, registered as causes of these “natural deaths” – „circulatory insufficiency, myocarditis, etc. There were other tens of individual assassinations committed only in authority area of the Cluj Security Direction.

The study of the special death registers state that only in July-August 1957 they completed the death documents of the ones who dies in Sighet, Timișoara, Cluj, Pitești. Then there were also civilly registered the deaths of the former ministers of Romania, of the episcopos and of the catholic priests who dies at Sighet in 1950 – 1955. The death of the great political and ecclesiastic personalities was known by the world only in 1955. On October, 21st 1955 The New York Times published the new of Iuliu Maniu's death (February, 5th 1953), and Journal de Geneve, on November, 22nd 1955, paid posthumously homage to the leaders of the two great political parties. From Bucharest, the announcement of the death was made in an interview by Gh.Tătărescu, also a former president of the Ministers' Council and a prisoner of Sighet [3, page 69].

In 1964 it is emitted a decree regarding the release of the political prisoners in prisons. After this date, Romania officially had no more political prisons. For a short time, there was though only one proper political prison, at Aiud, but it was abolished by Ceaușescu.

The forms of the repression became masked, the undesirable ones being the target of

fost desființată de Ceaușescu.

Formele represiunii au devenit mascate cei indezirabili fiind ținta anchetelor, perchezițiilor, amenințărilor cu pierderea locului de muncă și în ultimă instanță a internării în aziluri psihiatrice sau instrumentării unor dosare de drept comun [7, pag. 313].

BIBLIOGRAFIE

1. Bărbulescu, M., Deletant, D., Papacostea, S., Pompiliu, I., *Istoria României*, Ed. Enciclopedică, București, 1998
2. Ciuceanu, R., *Regimul penitenciar din România*, Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului, București, 2001
3. Ciupea, I., Todea, S., *Represiune, sistem și regim penitenciar în România, 1945-1964* în Cesereanu, R., *Comunism și represiune în România*, Iași, Polirom, 2006
4. Deletant, D., *Teroarea comunistă în România. Gheorghiu Dej și statul polițienesc*, Iași, Polirom, 2001
5. Duțu, T., *Amintiri despre cei care nu mai sunt*, I, Alpha MDP, Buzău
6. Lupu, Em., AT, nr. 24-25/1999
7. Macarie, Gh., F., *Memoria represiunii din perioada comunistă* în Neculau, A. (coord.), *Viața cotidiană în comunism*, Polirom, Iași, 2004
8. Marinescu, S., A., *Prizonier în propria țară*, I, Vreamea, București, 1997
9. Oprea, M., *Banalitatea răului*, Polirom, Iași, 2002

the investigations, inquisitions, threats with the job loss and, in the last phase, the internment in hospices or the instrumentation of common law files [7, page 313].

BIBLIOGRAPHY

1. Bărbulescu, M., Deletant, D., Papacostea, S., Pompiliu, I., *History of Romania*, Encyclopaedic Press, Bucharest, 1998
2. Ciuceanu, R., *Penitentiary System in Romania*, The National Institute for Studying the Totalitarian System, Bucharest, 2001
3. Ciupea, I., Todea, S., *Repression and Penitentiary System in Romania, 1945-1964* in Cesereanu, R., *Communism and Repression in Romania*, Iași, Polirom, 2006
4. Deletant, D., *Communist Terror in Romania. Gheorghiu Dej and the Constabulary State*, Iași, Polirom, 2001
5. Duțu, T., *Memories of the Ones who Are not Anymore*, I, Alpha MDP, Buzău
6. Lupu, Em., AT, no. 24-25/1999
7. Macarie, Gh., F., *Repression Memory of the Communist Period* in Neculau, A. (coord.), *Daily Life in Communism*, Polirom, Iași, 2004
8. Marinescu, S., A., *Prisoner in One's Own Country*, I, Weather, Bucharest, 1997
9. Oprea, M., *Banality of Evil*, Polirom, Iași, 2002